

2 Söndagen efter Trettendedagen

3 Årg. Ev. Joh. 5:31-36

I.N.J

Det handlar om legitimation idag. Och det vet vi ju alla vad det är. Eller hur? Somliga av oss har körkort och mobilt bank-ID, de flesta har väl också ett pass eller någon annan form av ID-kort. Vad vi skall med våra ID-handlingar till, det vet vi det också. Vi måste i vissa situationer styrka vår identitet, d.v.s. visa vem vi är. Och skall vi kunna det, då kan vi inte själv tillverka vår legitimation. Inte heller ta hjälp av en förfalskare. En myndighet måste utfärda den för att den skall vara giltig.

Men varför tala om legitimation idag, när rubriken i evangelieboken är ”Livets källa”? En legitimation och en källa är ju två olika saker. Visst, men de har en sak gemensamt: de har ett ursprung, de kommer någonstans från. En källa har sitt underjordiska flöde, en legitimation en myndighet som utfärdat den. Och tillämpar vi nu detta på Jesus, då ser vi hur bra det passar ihop. Jesus är utflödet av Gud i vår värld. Han är *”utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen”* (Hebr. 1:3) och det han gör, det vittnar, som han själv säger, *”om att Fadern har sänt”* honom.

Låt oss för en stund lämna bilden av källan och istället koncentrera oss på legitimationen. Bakgrunden till vår evangelietext är att Jesus är inbegripen i en skarp ordväxling med sina motståndare. I versarna omedelbart för vårt evangelium, har Jesus botat en man som var född blind och det till råga på allt när det var sabbat. Då fick man inte arbeta och att bota sjukdomar ansågs vara likställt med arbete. De judiska ledarna var topp tunnor rasande. Jesus hade satt sig över det tredje budet: *”Tänk på att hålla sabbatsdagen helig. Sex dagar skall du arbeta och sköta alla dina sysslor, men den sjunde dagen är Herrens, din Guds, sabbat. Då skall du inte utföra något arbete”* (2 Mos 20:8-10). Detta var ju Guds eget påbud. Hur kunde Jesus så ogenerat bryta mot det? Det han gjorde skedde inte i smyg – utan tvärtom – inför öppen ridå, väl synligt för alla. Vem trodde han att han var? Inte konstigt att hans motståndare mer än en gång upprört frågade: *”Vad har du för fullmakt att göra detta? Vem har gett dig den fullmakten?”* (Mark 11:28).

Var än vi läser om Jesus i evangelierna tecknas bilden – inte av en tapetblomma – utan av en personlighet som tog plats – en person som *”talade med makt”* (Matt.7:29). Ofta hör vi honom säga: *”Sannerligen jag säger er”* (Joh. 14:12). Om nu Jesus bara hade varit en vanlig människa som du och jag, då kunde vi avfärda honom – inte bara som en person som hade ett överdrivet stort ego och en rubbad självbild, utan som en riktig galning. Talar man som Jesus talar, kommer man med de anspråk han reste, då står vi bara inför två alternativ: antingen är

han galning eller Gud! Det finns inget mitt emellan. Och när det kommer till hans gärningar, så märker vi att inte ens hans argaste motståndare förnekade att han gjorde under. De var tecken på Guds egen aktivitet. Märkte de inte det? Det är därför vi hör Jesus säga: *"De verk som Fadern har gett mig i uppdrag att fullborda, just de som jag utför, vittnar om att Fadern har sänt mig"*. Men dessa tecken är - som jag läste i en bibelkommentar - "inga logiska bevis, som övertygar en utomstående observatör. De innebär ett möte med Gud och fordrar ett ställningstagande, som inte bara är intellektuellt". Frågan om vem Jesus egentligen var hade hans lärjungar brottats med allt sedan han kallade dem. De hade levt nära honom. De hade lyssnat till hans ord, sett vad han gjort och flerfaldiga gånger häpet frågat: *"Vem är han?"* (Mark. 4:41). Och svaret på frågan den mognade sakta fram! Jesus var både sann Gud och sann människa. Eller som Johannes trosvist skriver i inledningen till sitt evangelium: *"Den ende Sonen, själv Gud, och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss"* (Joh. 1:18.)

Men varför säger inte Jesus det rätt ut: "Titta! Jag är Gud?" Svar: hans väsens hemlighet är alldeles för stor för att basunera ut på det sättet. Och som han säger i vårt evangelium idag: *"Om jag själv vittnar om mig är mitt vittnesbörd inte giltigt" säger han*". Istället lät han gärningarna tala. Och då menar jag inte bara hans undergärningar – detta att han botade sjuka, mättade de hungrande och till och med uppväckte de döda. Vi måste också ge akt på hur han själv levde, det han förkroppsligade i mötet med människor, den kärlek han visade dem som levde där ute i marginalen, dem som misslyckats, dem som var utanför, dem som ingen lade märke till eller brydde sig om. Och så måste vi lyssna till hans ord. Det är inga lama och tafatta ord, sådana som får öronen att vissna, utan levande ord, ord som gör vad de säger eftersom det är gudomliga ord. Och så får vi rikta våra blickar mot korset och den tomma graven, som vittnar om en kärlek över alla mått och ett liv som aldrig någonsin dör. Jesu död på korset och hans uppståndelse från de döda, är det starkaste vittnesbördet om att *"Fadern sänt"* honom.

Jesus har alltså gett bevis för sin identitet, visat sin gudomliga legitimation och styrkt sina anspråk. Det vittnar hans gärningar om. Och när Jesus talar är det inte en dåre vi hör. Nej, som hans fiender tvingades bekänna: *"Aldrig har någon människa talat som han"* (Joh. 7:46). Alltså, utan att de själv begrep det, bekände de att Jesus är mer än en människa, ja Gud i mänsklig gestalt, utflödet av honom som är alltings ursprung och mål!

Så kom vi alltså tillbaka till källan! Gud är källan och Jesus är utflödet av den källan. Och det är just här, i vår värld, där det är så mycket mörker, så mycket lidande och så många svårigheter, som livets källa har brutit fram i Jesus Kristus! Precis som det står i en psalm i psalmboken:

När världens hopp förtvinat stod

*Likt blomman uti sanden,
Rann upp så klar en hälsoflod,
Gav kraft och mod
Åt kvalda mänskoanden.*

*Det Jesus var, som huld och god
Blev oss en livets källa.
Vi funno i hans dyra blod
Den hälsoflod,
Som gör oss evigt sälla.*

Just därför är inget hopplöst och tröstlöst längre. Vi har Jesus. Han har visat att Gud inte förskansat sig i en fjärran himmel. Han bryr sig så mycket att han blir människa. Kommer vi honom nära nog förstår vi vem han är och kommer till samma slutsats som Johannes, aposteln och evangelisten, han som började följa Jesus när han var 15-16 år. Han skriver – och med de orden vill jag sluta min predikan: ”Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende Sonen får av sin Fader, och han var fylld av nåd och sanning” (Joh. 1:14). Amen.

Psalmer: 34 v 1-2, 781, 40, 43, 132 v 2-3
S:t Clemens, 2026-01-18
(Konfirmandsöndag)